

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem
Krakowskiem.

Rok 1875.

Wydano i rozesłano dnia 6. Lutego 1875.

Część III.

Nr. 10.

Ustawa

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o ochronie niektórych zwierząt dla uprawy ziemi pożytecznych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

§. 1.

Zakazuje się wybierania i psucia jaj i gniazd wszystkich ptaków dziko żyjących a nieszkodliwych.

Szkodliwemi są:

Z orłów: przedni (*Aquila fulva* L., Steinadler);

zyz (*Aquila chrysaetos* L., Goldadler);

bielik (*Aquila albicella* L., weissschwänziger Seeadler);

rybitw (*Aquila heliaetus* L., Flussadler);

kania wielka (*Falco milvus* L., rother Milan, Gabelweihe);

kania czarna (*F. ater* L., schwarzbrauner Milan);

sokół raróg (*F. lanarius* L., Würgfalke, Blaufuss);

sokół wędrowiec (*F. peregrinus* L., Wanderfalke);

sokół drzemlik (*F. aesalon* L., Zwergfalke, Merlin);

sokół kobóz czyli kobiec (*F. subbuteo* L., Baum- oder Lerchenfalke);

sokół jastrząb (*Z. palumbarius* L., Habicht, Hühnergeier);

sokół krogulec (*F. nisus* L., Sperber);

sokół błotnik (*F. rufus* Gm., Rohr- oder Sumpfweise);

Puhacz (*Strix bubo*, Uhu).

Srokosz (*Lanio excubitor* L., grosser Würger).

Kruk (*Corvus corax* L., Kohlrabe).

Sroka (*Corvus pica* L.).

§. 2.

Zakazuje się chwytania i zabijania, niemniej przedawania ptaków wymienionych w dodatku. Wyjątkowo w celach naukowych może władza polityczna udzielić pozwolenia do chwytania pomienionych ptaków w niewielu okazach.

Pozwolenie to może być udzielone tylko na podstawie przyzwolenia właścicieli gruntów, zatwierdzonego przez przełożonego gminy, a względnie przez przełożonego obszaru dworskiego; w pozwoleniu tem ma być oznaczone nazwisko upoważnionego, tudzież miejsce i czas, na które pozwolenie ma ważność.

§. 3.

Zabrania się chwytania i zabijania, tudzież przedawania nietoperzy i jeżów.

§. 4.

Przekroczenia powyższych przepisów karane będą grzywnami od 1 do 15 złr. w. a. a w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej aresztem od 12 godzin do 3 dni.

Nadto mają być odebrane przyrządy do chwytania ptaków wraz z klatkami, tudzież schwyte ptaki, z których żywe mają natychmiast być puszczane na wolność.

§. 5.

Gminy i obszary dworskie w szczególności są obowiązane czuwać nad ścisłym przestrzeganiem tej ustawy.

Wykonywanie przepisów karnych tej ustawy należy do przełożonego gminy, w której obrębie popełniono przekroczenie.

Prawo karania wykonywa w myśl ustawy gminnej przełożony gminy wspólnie z dwoma assessorami (przysiężnymi).

Co do przekroczeń popełnionych na obszarze dworskim, wykonuje prawo karania polityczna władza powiatowa.

§. 6.

Rekurs przeciw wyrokowi karnemu przełożonego gminy ma być wniesiony do zwierzchniczej władzy politycznej, przeciw wyrokowi zaś politycznej władzy powiatowej do c. k. Namiestnictwa.

Rekurs należy wnieść w przeciągu 14 dni po ogłoszeniu, a względnie doręczeniu orzeczenia.

Przeciw dwóm równobrzmiącym orzeczeniom rekurs nie ma miejsca.

§. 7.

Grzywny, tudzież pieniądze uzyskane ze sprzedaży zabranych przedmiotów przypadają na fundusz ubogich w tej gminie, w której obrębie popeł-

niono przekroczenie, a względnie, przy której istnieje dotyczący obszar dworski.

§. 8.

Na c. k. żandarmeryę, zaprzysiężone straże leśne, straże polowania i straże polowe, tudzież na wszystkie inne straże publiczne, wkłada się obowiązek czuwania nad przestrzeganiem niniejszej ustawy i podawania wszelkich spostrzeżonych przekroczeń do wiadomości naczelnika gminy, lub przełożonego obszaru dworskiego, a to ostatniego w tym celu, aby doniósł o tem politycznej władzy powiatowej.

§. 9.

Nauczyciele szkół ludowych są obowiązani uczniom tak zwyczajnych jak niedzielnych szkół wyjaśniać szkodliwość wybierania gniazd, chwytania i zabijania ptactwa pożytecznego, tudzież przedstawiać im corocznie, a mianowicie przed początkiem lęgu ptasząt postanowienia niniejszej ustawy.

§. 10.

Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia ogłoszenia takowej.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Gödöllö, dnia 21. Grudnia 1874.

(L. S.)

Franciszek Józef w. r.

Lasser w. r.

Chlumecky w. r.

Dodatek do §. 2.

Spis ptaków,

których chwytania, zabijania i przedawania zabrania się.

Kos (Turdus merula K., Amsel, Schwarzdrossel).

Drozd śpiewak (Turdus musicus L., Singdrossel).

Opoczniki, czyli podkamionki (Saxicola, Steinschmätzer).

Płochacze (Accentor L., Heckenbraunelle).

Pokrzywki (Lusciola L., Erdsänger), do których należy: słowik rdzawy (Lusciola lusciniola Lath., Nachtigall), i słowik szary (Lusciola philomela Bechst. Sprosser).

Rudogonki (Ruticilla L., Rötling).

Gajówki (Silvia Koch, Grasmücke).

Trzciniaczki (Salicaria M. et B., Rohrsänger).

Mucharki (Ficedula Koch, Laubsänger Spotter).

Strzyżyk czyli mysikról (*Troglodytes parvulus* L., Zaunkönig).

Świergotki (*Anthus* L., Piper).

Pliszki (*Motacilla* L., Bachstelze).

Jaskółki (*Hirundo* L., Schwalbe).

Muchołówki (*Muscicapa* L., Fliegenschnapper).

Dzierzby mniejsze (*Lanius* L., Dorndreher, Würger).

Pomurnik czyli mentel (*Tichodroma muraria* L., rothflügeliger Mauerläufer).

Pełzacz czyli zaskórnik (*Certia familiaris* L., Baumläufer).

Bargel czyli kowalik (*Sitta europea* L., Spächtmeise).

Króliki (*Regulus* L., Goldhännchen).

Sikory (*Parus* L., Meise).

Łuszczeniaki (*Fringilla* L., Fink), mianowicie: pestkogryz czyli grubodziób (*Fr. coecothraustes*, Kernbeisser), jer (*Fr. montefringilla* L., Bergfink), zięba (*Fr. coelebs* L., Buchfink), dzwonec (*Fr. chloris* L., Grünhäufing), makolągwa (*Fr. cannabina* L., Bluthäufing), czeczotka (*Fr. linaria* L., Leinfink), czyż (*Fr. spinus* L., Zeisig), szczygieł (*Fr. carduelis* L., Stiglitz), mazurek (*Fr. montana* L., Feldsperling), kulczyk (*Fr. serinus* L., Girlitz), i gil (*Fr. pyrrhula* Gm., Gimpel).

Krzywodzióby (*Loxia* L. et Bechst., Kreuzschnabel).

Poławierki (*Emberiza* L., Ammer).

Skowronki (*Alauda* L., Lerche).

Szapak (*Sturnus vulgaris* L., Staar).

Kawka (*Coryus monedula* L., Dohle).

Wilga (*Oriolus galbula* L., Pirol).

Krzykacze (*Clamatores* L.), mianowicie: kozodoj (*Caprimulgus europaeus* L., Ziegenmelker, Nachtschwalbe), jerzyk (*Cypselus apus* Gm., Segler), dudek (*Upupa epops* L., Wiedehopf), krasnowronka (*Coracias garrula* L., Mandelkrähe).

Z łażących (*Scansores* L., Klettervögel): kukułka (*Cuculus canorus* L., Kuckuk), wążłów (*Yunx torquilla* L., Wendehals) i dziędziół (*Picus* L., Specht).

Sowy (*Strix* L., Eule), z wyjątkiem puhacza.

Sokół postułka (*Falco tinunculus* L., Turmfalke).

Sokół postuleczka (*F. cenchris* Frisd, Rötelfalke).

Sokół kobczyk (*Falco vespertinus*, Abendfalke).

Sokół myszołów (*T. buteo* L., Mäusebussard).

Sokół włochacz (*F. lagopus* L., rauhfüssiger Bussard).

Sokół pszczolarz (*F. apivorus* L., Wespenbussard).